

Til Kirkerådet

Oslo, 23.11.20

SØKNAD TIL KIRKERÅDET OM NAVNEENDRING TIL DØVES KIRKERÅD

Vi viser til søknad om enhetlig ledelse i Døvekirken som ble behandlet i Kirkerådet 5. juni 2020 (KR 47/20). Vi takker for tilliten og for at vi får sette i gang med dette prøveprosjektet samt ser frem til erfaringene vi vil oppnå med enhetlig ledelse.

I samme sak, KR 47/20 - punkt 2, vedtok dere at «Døvekirkenes fellesråd skal fortsatt ha denne betegnelsen under forsøket. Alternativt må navn for det sentrale styringsorganet vurderes nærmere og legges frem for Kirkerådet til godkjenning». Det står også i saksbeskrivelsen under punkt «Valg av navn på det sentrale styringsorganet»:

«Betegnelsen for fellesorganet innen døvekirken er i dag Døvekirkenes fellesråd. Dette er godt innarbeidet og gir også assosiasjoner til fellesråd for øvrig innen Den norske kirke. Forslaget i søknaden er å innføre en ny betegnelse ved å kalle det sentrale styringsorganet for Døves kirkeråd. Dette er ny betegnelse, og det kan gi assosiasjoner til at organet skal ha nasjonale funksjoner. Kirkerådet ser ikke at prosjektet som sådan endrer myndighet som skulle tilsi at døvekirkenes fellesorgan skulle ha en mer nasjonal funksjon enn i dag. Kirkerådet finner derfor ikke grunn til å endre navnet Døvekirkenes fellesråd til Døves kirkeråd.

Vi vil med dette kommentere det dere beskriver samt utdype begrunnelsen i vår søknad om navneendring.

Døvekirkenes fellesråd (DKFR) ivaretar betydelige nasjonale kirkelige funksjoner for døve og døvblinde medlemmer av Den norske kirke. DKFR sitt mandat er bredere enn andre fellesråd i Den norske kirke. Vi er av den oppfatning at vi ligner mer på et bispedømmeråd på noen arbeidsområder, og som Kirkerådet på andre arbeidsområder. Vi innehar dermed allerede den myndighet som tilsier en nasjonal funksjon. Denne nasjonale funksjonen ønsker vi å utvikle videre som en del av forsøksordningen. Døvekirken har gjennom 125 år og spesielt i de siste årene utviklet seg til en fullverdig minoritetskirke innen Den norske kirke. Døvekirken har også i de siste årene utviklet hovedgudstjeneste og kirkelige handlinger på tegnspråk, og arbeidet aktivt med rekruttering slik at over halvparten av alle ansatte i Døvekirken nå selv er døve. Dette momentet er det nødvendig at Den norske kirke nå anser og gir fokus.

Vi finnes fra menighetsråd til Kirkemøtet. Våre menigheter fins over hele landet. Vi har døves menighetsråd, DKFR samt døvekirkelig representasjon i Oslo bispedømmeråd og med det Kirkemøtet. Vi har også vår egen valgordning fra menighetsrådene opp til Kirkemøtet.

Likeverdig kirkelig tjeneste. I forbindelse med fokus på rasisme i 2020 har Oslo biskop og Oslo bispedømme uttalt følgende: «I Oslo bispedømme gjør vi ikke forskjell på folk, fordi Gud ikke gjør forskjell på folk.» En likeverdig kirkelig tjeneste på tegnspråk er og har alltid vært Døvekirkenes fremste mål og er også målet for enhetlig ledelse.

DEN NORSKE KIRKE

DØVEKIRKEN: Døveprost & Kirkevergen

Minoritetskirke. Vi er de tegnspråklige menighetene i DnK, og norsk tegnspråk er vårt menighetsspråk og dermed også vårt hjertespråk. Vi representerer da en språklig og kulturell minoritet i det norske samfunn. Vårt arbeid skjer i, på og om tegnspråk. Som minoritetskirke har vi også et ansvar for å videreføre døvekulturen og være med på å videreføre samt utvikle kulturelle og språklige uttrykk. Vi innehar også den tause kunnskapen om døvesamfunnet og menighetene i Døvekirken. Døve og døvblinde må i størst mulig grad legge premissene for sin egen kirke.

I *Prop. 108 L (2019-2020) Lov om språk (språkløva)* står det at «for små språk kan offentlig symbolsk og institusjonell støtte vere endå meir avgjerande og bidra til utvikling og anerkjenning av språket og til bruk av språket på fleire arenaer»(s.26).

Målsetninger, strategi og planer. Vi er en del av DnK og følger de samme overordnede målsetningene og visjonene, og har i tillegg egne målsetninger, strategi og planer som ivaretar vårt språk og vår egenart. Døve og døvblinde må i størst mulig grad legge premissene for sin egen kirke.

Kirken er der døve er. Vi drifter seks kirkebygg som eies av menighetene selv. På steder som ikke har døvekirke, men der det finnes døveforening og/eller et sosialt, språklig fellesskap mellom døve, ser vi det naturlig at det er et kirkelig tilbud som en gudstjenestestasjon. Noen døve bor for langt fra nærmeste gudstjenestestasjon eller er av andre grunner sterkere forankret i lokale menigheter eller institusjoner. Døvekirken og de lokale menighetene har et felles ansvar for å gi dem et fullverdig kirkelig tilbud. Vi tilbyr flere nasjonale tiltak: en fullverdig konfirmantundervisning som skjer både i døvemenighetene og for konfirmanter spredt over hele landet, en nasjonal konfirmantleir i Trondheim hvert år som samler alle konfirmantene i Døvekirken, en nasjonal ledertrening for fjorårets konfirmanter samt en nasjonal ungdomsleir.

Utviklingsarbeid. Vi driver med faglig arbeid og utvikling, inkludert tegnspråklig materiell. Dette skjer i egen regi og i noen grad samarbeid med eksterne partnere, siden andre kirkelige organer i DnK og leverandører av kristent materiell ikke leverer tegnspråklige produkter.

I *Prop. 108 L (2019-2020) Lov om språk (språkløva)* står det at «[d]et er såleis ein verdi å sikre at det blir produsert kunst- og kulturuttrykk på norsk, samiske språk, nasjonale minoritetsspråk og norsk teiknspråk med utgangspunkt i lokale og nasjonale forteljingar, språk og erfaringar» (s.27). Dette støtter opp under vårt utviklingsarbeid.

Bibelen på tegnspråk. Gjennom kontinuerlig oversettelsesarbeid skal hele bibelen gjøre tilgjengelig på tegnspråk. Prosjektet «Bibelen på tegnspråk» drives av oss med prosjektadministrasjon fra Bibelselskapet. Vi har brukt en del interne ressurser samt søkt og mottatt eksterne midler fra blant annet Stiftelsen Dam. Vi har gjort det mulig i samarbeid med både TF og MF å gi opplæring til våre primærversettere i bibelgresk og bibelhebraisk.

Vi jobber nå med å oversette Døvekirkens tekstbok, som vi begynte med i 2014 og beregnes til å ferdigstilles i 2021. Etter det planlegger vi å oversette DnKs tekstbok. Oversettelsesarbeid ligger vanligvis til Bibelselskapets arbeidsområde, og har et tett samarbeid med dem der vi utfører oversettelsen.

Gudstjenestereform i døvekirken. Døvekirken fikk sin høymesseliturgi i 1995. I samspill med den norske kirkes gudstjenestereform fant vi ut at døvekirkens gudstjeneste må utvikles. Gudstjenestereformen ble satt i gang i 2011, og vi har utviklet «Ordning for hovedgudstjeneste på tegnspråk av 2016», samt «Kirkelige handlinger på tegnspråk av 2019». Vi jobber nå med prosjektet Bønne-, salme- og poesibok som skal ferdigstilles årsskiftet 2021/2022.

DKFR har prioritert dette arbeidet i sine budsjetter fra 2013 til 2021. Denne oppgaven er vanligvis lagt til Kirkerådet, og er ikke noe andre kirkelige fellesråd finansierer eller har som arbeidsområde.

Kirkens reformer og planer. Døvekirkene skal inneholde like aktivt, mangfoldig og hyppig gudstjeneste- og menighetsliv som i andre kirker og menigheter i den norske kirke. Trosopplæringsreformen, gudstjenestereformen, diakonireformen, kunst i kirken, demokratireformen mm skal også gjelde i døvekirken.

Gudstjenestereformen har vi nevnt ovenfor. Vi har de siste ti årene jobbet spesielt med trosopplæringsmateriell, siden vi ikke får tegnspråklig materiale fra for eksempel IKO-forlaget og andre kristne forlag. Det betyr at vi selv må utvikle det materialet vi trenger. De andre reformene vil vi ta etter hvert av kapasitets- og budsjettensyn. Vi ønsker å involveres fra starten av i Kirkerådets reformarbeid, slik at vi kan jobbe sammen om dette i stedet for at de samme planene kommer ut på tegnspråk i etterkant.

Utdanning av ansatte og frivillige i tegnspråk. Vi lager kursopplegg og gjennomfører utdanning av ansatte og frivillige i kirketegnspråk, og gjennomfører to ukelange kurs i året. Innholdet i kursene er å lære seg det tegnspråklige materialet vi har laget, samt utvikling av kirketegnspråk som sjanger og språkform i Døvekirken. Denne opplæringen skjer vanligvis i teologiske utdanningsinstitusjoner, men vi må gjøre denne jobben selv.

Rekruttering og utdanning av studenter og kirkelige tilsatte. Vi følger opp døve studenter i kirkefag, og tilbyr oppfølging og faglig støtte fra oss. Gjennom dette får vi flere søkere til stillinger i døvekirken og flere døve til å ta kirkelig utdanning. Vi tilrettelegger også for utdanning av våre ansatte, for eksempel masterstudier i kirkelig undervisning eller diakoni.

Hvordan vi har valgt å prioritere dette arbeidet har vi beskrevet i våre kirkepolitiske målsettinger, som vi vedtar hvert fjerde år for hver menighetsrådsperiode med særlig fokus på hvordan Døvekirken kan oppfylle DnKs og Oslo bispedømmes visjon og strategi slik at døve og døvblinde medlemmer av DnK opplever å få en tilsvarende tjeneste på tegnspråk. Døvekirken vil høsten 2020 og våren 2021 utarbeide ny strategi med kirkepolitiske målsettinger for perioden 2021-2023.

Disse målsetningene må vi i stor grad oppnå gjennom eget arbeid og samarbeid med eksterne partnere, siden andre kirkelige organer i DnK og leverandører av kristent materiell ikke leverer tegnspråklige produkter.

DEN NORSKE KIRKE

DØVEKIRKEN: Døveprost & Kirkevergen

Navneendringen til Døves Kirkeråd (DKR) er et viktig symbol for endringen til enhetlig ledelse i Døvekirken og vil signalisere tydeligere Døvekirken som en kirke for en nasjonal minoritet med et visuelt språk. Døvekirken er en identitetsmarkør for døvesamfunnet. Det nasjonale og helhetlige ansvar Døvekirken har vil slik bli tydeliggjort gjennom en navneendring.

DKFR har allerede en nasjonal funksjon, og vi vil da søke om/opprettholder da vår søknad om å endre navnet til Døvekirkenes fellesråd til Døves kirkeråd.

Hvilke konsekvenser navneendringen vil gi, kan vi ha en dialog om i løpet av prosjektperioden.

Med vennlig hilsen

Ingrid H. Bodin
Leder, Døvekirkenes fellesråd

Roar Bredvei
Døveprost, Døvekirken

Camilla R. Høyberg
Kirkeverge, Døvekirken